

DZIEŃ POMORSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Najlepiej numer 10 str.	Naczelny Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 12-7 w poł.	Redaktor Naczelny i Wydawca: Dr. Adam Brzeg	Konto czekowe P. K. O. Nr 160-315	Cena numeru w Toruniu 1 na prowincji gr. 20
Redaktor: M. Sienkiewicz	Redakcja Administracja: Toruń, Szeroka 11	Telefon Redakcji: dzienne 402, nocny 211	Telefon Administracji: 215	

Oddziały: Gdańsk, Stadtgraben 6, telefon 214-94 — Gdynia, ul. 10 Lutego, tel. 15-44 — Grudziądz, Sienkiewicza 9, tel. 442. Wejherowo, Gdańska 4, telefon 64, — Bydgoszcz, ul. Mostowa 6, tel. 22-18, — Inowrocław, ul. Dworcowa 3, telefon 312.

Rok III. Toruń, piątek 23 października 1931 Nr. 244

Rosja Sowiecka bankrutuje

Zaprotestowanie weksli sowieckich w Rydze i sowieckiej plażcie Niemcy i Ameryka stracą miljardy

(e) Berlin, 22. 10. (tel. wł.) Wielkie rażenie w berlińskich kołach finansowych wywołała wiadomość, że SOWIECKA ISPIA HANDLOWA W RYDZE NIE WYPUŁA W TERMINIE WEKSLI NA SUF 50 TYSIĘCY DOLARÓW.

Wiadomość ta jest poniekąd potwierczeniem rewelacyjnych doniesień „Germanji” o bliższym bankructwie Rosji Sowieckiej. Ambasada sowiecka w Berlinie posiada cprawda zaprzeczenie tych wiadomości, jakoby Sowiety znajdowały się w udnościach finansowych i zamierzałyłosić moratorium swych zobowiązań zagranicznych.

Wspomniany artykuł wczorajszej „Germanji” donosi o możliwości ogłoszenia przez rząd sowiecki zawieszenia spłaty zobowiązań zagranicznych. „Germanja” wierzy, że biuro polityczne partji komunistycznej wysłało do sowieckich placówek zagranicznych instrukcję, stwierdzającą, iż Sowiety przechodzą ostry kryzys

finansowy, który zagraża bankructwem systemowi gospodarczemu Rosji. Kryzys spowodowało wzrastające zapotrzebowanie dewiz. Obecnie w 3-cim roku piatiletki płatne są weksle, wystawione w 1-szym roku. RZĄD SOWIECKI MUSI SPŁACIĆ POŁ MILJARDA MAREK NIEM. FIRMOM NIEMIECKIM, A CWiERC MILJARDA MK. FIRMOM AMERYKANSKIM.

Buro polityczne wysłało we wrześniu do przedstawicielstw zagranicznych instytucje dewizowe, wykonania których od-

mówiły wszystkie misje handlowe. Sowietki Bank Państwowy w porozumieniu z komisarjatem ludowym dla handlu zagranicznego polecieli placówkom swym rozpocząć z firmami zagranicznymi poune rokowania w sprawie prolongaty zobowiązań sowieckich. Od zgody firm zagranicznych zależy, kiedy nastąpi zażamanie się zdolności płatniczej rządu sowieckiego, które oznaczać będzie równocześnie zupełne zażamanie się piatiletki.

Dziś obraduje Sejm i Senat

(o) Warszawa, 22. 10. (tel. wł.) Dziś odbędzie się drugie z kolei posiedzenie plenaryjne Senatu. W piątek o godz. 11,30 rozpocznie się posiedzenie Sejmu, na którym odbędzie się dalsza dyskusja nad projektem zmiany regulaminu.

Przed procesem brzeskim

(o) Warszawa, 22. 10. (tel. wł.) Obrona b. więźniów brzeskich zgłosiła do Sądu Okręgowego listę świadków obrony. Na liście tej znajdują się następujące nazwiska: Niedziałkowski, Pużak, Czapiński, Woźnicki, Róg, Thugutt, Rataj, Debski, Popel, Chaciński, Korfany, Protokulantami na rozprawie będą sędzia Jakubiec i aplikant Leiserman. Proces ma się rozpocząć 26 bm. o godz. 9 rano.

Czego chce Japonia?

Japońskie oświetlenie przyczyn wypadków mandżurskich

Genewa, 22. 10. (PAT). Delegacja japońska przy Lidze Narodów rozdała prasie memorandum na temat konfliktu chińsko-japońskiego. W memorandum tem delegacja japońska przypomina przyczyny obecnego konfliktu. Na wstępie memorandum zaznacza, że wszystkie nieporozumienia wynikły z wrogiego stosunku rządu chińskiego do władz japońskich, działających na koleji południowo-mandżurskiej, będącej terenem koncesji japońskiej. Kolej ta ożywiła całą prowincję i sprzyjała rozwojowi handlu, przemysłu i rolnictwa. Japonja zainwestowała w Mandzurji przeszło 5 miliardów franków szwajcarskich.

Dalej memorandum przypomina, że ze strony Chin koncesje japońskie w Mandzurji były systematycznie i oddawna gwałcone. Memorandum przytacza szereg faktów na poparcie powyższych twierdzeń.

Ten stan rzeczy z biegiem czasu wywołał napięcie, które doprowadziło z kolei do okupacji Mandzurji w dn. 18 września br. Memorandum podkreśla, że rząd chiński nigdy nie chciał podjąć zarządzeń, koniecznych dla właściwego wykonania koncesyj japońskich. Wprost przeciwnie, przeszkadzał wszelkimi możliwymi sposobami w pracy obywatelom japońskim. Następnie memorandum podkreśla, że władze chińskie stosują szykany wobec Koreańczyków, których liczba w Chinach wynosi 800.000 osób. Szykany te stosowane są przez Chińczyków zarówno w dziedzinie szkolnictwa jak i w dziedzinie handlu i przemysłu. Władze administracyjne wydalały Koreańczyków z byle jakich powodów.

Wreszcie memorandum, japońskie zawiera w zakończeniu ustęp pod tytułem: „CZEGO CHCE JAPONJA”.

W ustępie tym memorandum domaga się przywrócenia atmosfery pokoju i względnego bezpieczeństwa tak, by życie Japończyków mogło się rozwijać w warunkach normalnych. W tym celu JAPONJA DOMAGA SIĘ, BY CHINY DAŁY PRZYRZECZENIE, ŻE ZAPRZESTANĄ AKTÓW NIELEGALNYCH I WROGICH, STOSOWANYCH PRZEZ WŁADZĘ WOJSKOWE I CYWILNE WOBEC OBYWATELI JAPONSKICH W MANDZURJI, dalej, by władze chińskie zapewniły obywatelom japońskim wolność pracy w warunkach bezpieczeństwa bez obawy przeszkód ze strony władz chińskich. JAPONJA NIEMA ZAMIAÓW TERYTORJALNYCH W MANDZURJI. Pragnie ona tylko, by prowincja ta żyła w warunkach, które pozwolą na jej rozwój. Wreszcie Japończycy domagają się, by Chiny spełniły zobowiązania, jakie przyjęły wobec Japonji.

Rewelacje o zbrojeniach Niemiec nie wywołały protestu rządu Rzeszy

Paryż, 22. 10. (PAT). Dziennik „L'Ami de Peuple”, który przedrukował onegdaj sensacyjne rewelacje dziennika „L'Eclair-reur de Nice” o olbrzymich zapasach uzbrojenia, wyrabianego w Holandji dla Niemiec, zaznacza, że rewelacje te nie wywołały poważniejszego protestu w Niemczech. Prócz ogólnikowego oświadczenia ministra Reichswchery, że nie utrzymuje żadnych stosunków z fabryką amunicji w Krimpen, nie podniesiono żadnego poważniejszego protestu przeciwko temu zarzutowi. Należy z tego wnioskować, że wiadomość, podana w nicejskim dzienniku była prawdziwa.

oczywiście — pisze „L'Ami de Peuple” — rząd niemiecki nie czyni bezpośrednio żadnych zamówień w holenderskiej fabryce, czyni on to za pośrednictwem osób trzecich. Fakt jednak istnienia tej fabryki jest niezbity, jak niezawodną jest możliwość przestoczenia w każdej chwili tego olbrzymiego arsenału w fabrykę czysto niemiecką, gdy tylko wymagać będą okoliczności. Jest to dla Francji mocno niepokojący objaw.

Rząd angielski uzyska poważną większość parlamentarną

Przypuszczalny wynik wyborów w Anglii

Londyn, 22. 10. (PAT.). W miarę postępu kampanji wyborczej i zbliżenia się dnia wyborów szanse poszczególńych stronnictw zaczęłyby się wyraźnie różnić. W kołach politycznych istnieje przekonanie, że rząd uzyska poważną większość, a w zainteresowanych kołach politycznych i gospodarczych koncentrują się pytania, czy konserwatyści uzyskają absolutną większość i co w takim razie nastąpi. Eksperci, dokonujący obliczeń dla maklerów głównie przyjmujących zakłady co do wyników wyborów, ustalili dziś

następujący prawdopodobny rezultat: konserwatyści 338 mandatów, grupa Simona 29, liberali (grupa Samuela) 28, labourzyści (grupa Mac Donalda) 10, niezależni prorządowi 1 — razem 404 zwolenników jednośc rządowej, Labour Party 202, niezależni Irlandczycy 2, niezależni prohibicjoniści, zbliżeni do Labour Party 1, grupa Mosleya 1, grupa L. Georgea w Seimie tego słowa znaczeniu, zaliczona do opozycji 5 — razem 211.

Większość rządowa zatem wyniosłaby 193 posłów.

Paryż, 22. 10. (PAT). Stanowisko, zajęte przez Japonję spotkało się z gorącym uznaniem prasy. Ten szlachetny kraj — pisze „Ere Nouvelle” — zdaje sobie sprawę z odpowiedzialności, że o wielkości narodu decyduje nie tylko jego odwaga, lecz również i jego wola pokoju oraz pragnienie porozumienia z innymi narodami. Można śmiało powiedzieć, że gest, który wczoraj uczyniła Japonja, postanawiając wyczołać z własnej woli swe wojska wzbudza głęboki szacunek i uznanie ze strony całego świata w nie mniejszej mierze, niż wszystkie jej bohaterskie czyny w czasie wielkiej wojny.

(c) Londyn, 22. 10. (tel. wł.) „Daily Telegraph” donosi z Mukden, że w północnej Mandzurji odbyła się zwołana przez władze chińskie konferencja wojskowa, w której udział wzięli również przedstawiciele armji sowieckiej.

Z Tokio donoszą, iż Mikado wysłał do Mandzurji specjalnego wystannika, gen. Hirokawa, który zajmuje jedno z wyższych stanowisk w sztabie generalnym. Generał przedłożył osobście cesarzowi sprawozdanie o sytuacji w Mandzurji.

Prezydent rządu nankińskiego Cziangkaj-szek zwrócił się do ambasadorów Francji i Anglii z prośbą, aby wojska tych państw, stacjonowane w Tientsin, zostały wysłane do Szanghai-Kwan, aby zapobiec nowym starciom.

Przed zerwaniem stosunków Watykanu z Hiszpanją

Citta del Vaticano, 22. 10. (PAT.). W tychże kołach z zaniepokojeniem śledzą rozwój polityki antyreligijnej w Hiszpanji. Przedejście się możliwość powtórzenia precedensu meksykańskiego, kiedy kościół odwołał się do opinii świata w sprawie prześladowania katolików w Meksyku. Możliwa jest nawet ENCYKLIKA PAPIESKA na temat prześladowań, o ile stosunki dotychczasowe nie ulegną zmianie i o ile nuncjusz apostołski msgr. Toscanini nie przywiezie do Rzymu zapewnień, uważanego za dostateczne. Nie ulega wątpliwości, że NASTĄPI ZERWANIE STOSUNKÓW DYPLOMATYCZNYCH POMIĘDZY CITTA DEL VATICANO A MADRYTEM.

Strajk urzędników miejskich w Warszawie

Balagan magistracki przepełnił czarę cierpliwości urzędników.

(o) Warszawa, 22. 10. (Tel. wł.) Wczoraj odbyło się w Warszawie nadzwyczajne walne zebranie pracowników i urzędników magistrackich, na którym postanowiono ogłosić od dzisiaj strajk na znak protestu przeciw agnetyzowaniu przez Magistrat warszawski praw, które zdaniem urzędników Magistratu mogłyby załatwić a dotychczas nie załatwił.

Tak wielkie rozgoryczenie wśród urzędników spowodowały nieregularne wypłacanie pensyj oraz szereg innych spraw. M. in. należało wymienić tutaj redukcje urzędników i poszczególnych instytucjach magistrackich oraz przyjmowanie na miejsca zredukowanych pracowników.

Oplate od rzecznej bagażu będą pobierane koleje na rzecz bezrobotnych

(o) Warszawa, 22. 10. (tel. wł.) Z szeregiem projektów, zmierzających do zwiększenia funduszu Centralnego Komitetu Walki z Bezrobociem, wysuwany jest projekt specjalnej opłaty za rzeczny bagaż podróżny, przewożony przez pasażerów w wagonach. Przewidywane jest pobieranie opłaty w wysokości 10 gr. od sztuki bagażu.

DZWIĘKOWE KINO
SWIATOWID
Dziś premiera!

Uroczą parę kochanków **Włodzimierz Gajdarow i Ita Rina** w upajającym dramacie erotycznym p. t. **„Na falach namiętności”**
Ponadto nadprogram.

TORUN DZWIĘKOWE KINO
PALACE
Dziś w czwartek

nieodwołalnie ostatni raz! Najwesełszy dźwiękowiec czeski z niezapomn. „C. K. Feldmarszałkiem”, **„On i jego siostra”**
Wasiu Burianem i Anną Odrwa.

PRZETARG PRZYMUSOWY

Dnia 23 października o godz. 12 licytować będą u spedytora Sadeckiego za gotówkę najwięcej dającemu: 100 krzesel giętych, 4 krowy, żrebak, 4 kanapy, 3 umywalnie, kredens, 2 bufety, 3 maszyny do szycia, 2 maszyny do pisania, 2 biurka, 5 szaf, 2 zegary ściennie, 2 maszyny do wyrobu korków, aparat fotograf., 2 aparaty fot. do powiększeń, 400 sztuk gąbek morskich i wiele innych rzeczy; o godz. 14,30 w porcie drzewnym za lotniskiem: przystań drewniana. (1827)
Janowski, komornik sądowy.

PRZETARG PRZYMUSOWY

Dnia 25 października 1931 r. o godz. 12 u spedytora Sadeckiego sprzedawać będą najwięcej dającemu za gotówkę: garnitur klubowy, zegar, obrazy, biurko, dywany, lustro, bielizniarka, pendzle, mydło, płaszcz letni, kanapę, fotele, urządzenie biurowe, startery, dynamo, magnet, reflektory; o godz. 14 przy W. Garbarach 27: kompletne urządzenie kawiarni; o godz. 15 przy ul. Wodnej 34: artykuły spożywcze. (1825)
Chrzanowski, komornik sądowy.

Wyjechałem

Dr. med. K. Korzeniowski
Dyrektor Sanatorium dla płucnochorych
w Chodzieży 1783

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

Dnia 23 października o godz. 9 sprzedaje przymusowym przetargiem za gotówkę: maszynę do pisania; zbiórka licytantów w firmie Muszyński przy budowie mostu. (1826)
Bartkowiak, komornik sądowy, Rabiniańska 10.

Magistrat Wydział Opieki Społecznej w Inowrocławiu

ogłasza niniejszem

KONKURS

na dostawę:
2000 cfr. ziemniaków jadalnych,
50 cfr. brukwi jadalnej,
100 cfr. marchwi jadalnej.
Oferty, zawierające próbę jakości oraz cenę towaru uprasza się skierować do dnia 31 paźdz. 1931 r. do Wydziału Opieki Społecznej.
Dostawa loco Magistrat Inowrocław.
(-) Chojnacki,
Radca miejski.

BLACHY cynkowe

poleca 690
P. TARREY, Toruń
Stary Rynek 21, tel. 138.

DENTYSTA

Witold Zyczkowski
(specjalna pracownia zębów sztucznych) przeprowadził się na ul. Marszałka Focha Nr. 1. Grudziądz.

Prawdziwa okazja!

Sprzedaję korzystnie aparat fotograficzny 18/24 kompl. Obuwie męskie, damskie i dziecięce w wielkim wyborze. Wirówki do mleka, kanapy, szafy orzechowe, sosnowe, łóżka mebl. i żelazne, rowery damskie i męskie, maszyny do szycia, płaszcze i zimowe i wiele innych przedmiotów. 1318
Sklep Okazyjny
Grudziądz
ul. Narutowicza nr. 22.

TANIO! SZALE

wielkie i ledwabne i mieszane w wielkim wyborze
B. Wilamowski
Toruń
28 ul. Żeglarska 28

REPERTUAR TEATRU TORUNSKIEGO

W czwartek, dn. 23 bm. o godz. 20-tej **„URW S”**
Krotochwila w 3 aktach B. Koterwy.
W piątek, dn. 23 bm. teatr nieczynny
W sobotę, dnia 24 bm. o godz. 20-tej **Wielka Premiera! „ULICA”**
Dramat w 3 aktach Elmera Rice'a.
W niedzielę, dn. 25 bm. o godz. 16-tej
Przedstawienie popularne dla młodzieży szk. **Wieczór trzech królów**
Komedja w 5 aktach Szekspira.
W niedzielę, dn. 25 bm. o godz. 20-tej
Występ Opery Warszawskiej
Borys Godunow
Legitymacje śniłkowe 25 proc.

Naprawy

maszyn biurowych wszelkich systemów wykonuje tanio, szybko i dokładnie **A. Wende**, Reprezentant firmy Skóra i Ska, Bydgoszcz Stary Rynek 27, I. p., telefon 1175. 1731

Maszyny

meble oraz przybory biurowe poleca po cenach najbardziej konkurencyjnych **A. Wende**, Reprezentant firmy Skóra i Ska, Bydgoszcz, Stary Rynek 27, I. p., telefon 1175. 1734

Stołowego

solidnego i samodzielnego oraz chłopców do posylek przyjmij restauracja Dworcowa Toruń-Przedmieście. 1806

Najlepsze gatunki

HERBAT CEYLOŃSKICH
po cenach najniższych poleca 11138
B. HOZAKOWSKI
TORUN
ul. Mostowa nr. 28.

Pomorska Drukarnia Rolnicza S. A.

TELEFON 202 i 211 Toruń, Bydgoska 56 TELEFON 202 i 211

Wykonuje

wszelkie prace wchodzące w zakres przemysłu graficznego

Posiada

następujące działy:
Drukarnię - Introligatornię - Kartonarnię - Litografię - Offset

SŁUŻY KOSZTORYSAM I PROJEKTAMI

Pod GDYNIA przy stacji kolej. Rumja-Zagórze
PARCELE BUDOWLANE
800 m² i więcej już od 1.— zł. za m² oraz parcele rolne od 5.000 m² a 60 gr. m². na dogodnych warunkach
na sprzedaż.
K. Kusche, Rumja pow. Morski

Klisyze
kreskowe, i siatkowe do gazet, katalogów i t. p. wykonuje z rysunków i fotografii ---
Chemigrafia „Dnia Pomorskiego”
Zgłoszenia w administracji Toruń, Szeroka 11

NAJTANIEJ
i najlepiej kupuje się wina i wszelkie spirytualje w **Winiarni „Kunigarda”**
wł. T. Chmurzyński
Toruń, Prosta 15/17 tel. 125. 904

W rejestrze handlowym zapisano firmę Drogeria „Fortuna” Franciszek Tomczak, a jako jej właściciela Franciszka Tomczaka z Brodnicy. (1823)
Brodnica, dnia 7 sierpnia 1931 r.
Sąd Grodzki.

Przypisuję do egzaminów, udzielam szybko gruntownie za 15 zł. miesięcznie **lekcji:**
rancuskiego, angielskiego, niemieckiego, gry na fortepianie. Adamska, Sukienicza 4. II. 383

PIERWSZY SKŁAD MEBLI we Wrzeszczu (Langfuhr) prosi o oferty na wykonanie mebli, pokoi jadalnych i sypialnych. Oferty pod adresem **Möbelhaus Hirschfelder** Gdańsk, Langfuhr-Hauptstrasse 43. Tel. 413 11 1607

Pierwszorzeczny Salon mody „KRESOWIANKA”
wykonuje suknie, kostiumy palta i futra. Żurnale francuskie. Ceny niższe. Toruń, Jęczmienna 22, dawn. 16. I ptr. 911

Szyję
bieliznę, robię ręczne mezeżki, przyjmuję reparacje tania. Gr 271
Grudziądz, Ogrodowa 33, 1501 III. prawo.

Plisowanie
modne! Plisuję najtaniej! Dla użyczenia ulgi. Gawećka, Grudziądz, Sienkiewicza 8, 1550

KWIT ABONAMENTOWY

Do Urzędu Pocztowego

Zamawiam niniejszem abonament*) na „Dzień Pomorski”, „Gazeta Morska”, „Dzień Grudziądzki”, „Gazeta Gdańska”, „Dzień Bydgoski”, „Dzień Kujawski” na mies. listopad 1931 r. i proszę należność — **Zł. 3.39** pobrać przez listowego

Imię i nazwisko _____

Miejscowość _____ Poczta _____

Kwit pocztowy

Odbiór kwoty **Zł. 3.39** tytułem prenumeraty*) „Dzień Pomorski”, „Gazeta Morska”, „Dzień Grudziądzki”, „Gazeta Gdańska”, „Dzień Bydgoski”, „Dzień Kujawski” na mies. listopad 1931 r. potwierdzam.

_____ dnia _____

KWIT ABONAMENTOWY

Do Urzędu Pocztowego

Zamawiam niniejszem abonament*) na „Dzień Pomorski”, „Gazeta Morska”, „Dzień Grudziądzki”, „Gazeta Gdańska”, „Dzień Bydgoski”, „Dzień Kujawski”, na m. listopad i grudzień 1931 r. i proszę należność — **Zł. 6.78** pobrać przez listowego.

Imię i nazwisko _____

Miejscowość _____ Poczta _____

Kwit pocztowy

Odbiór kwoty **Zł. 6.78** tytułem prenumeraty*) „Dzień Pomorski”, „Gazeta Morska”, „Dzień Grudziądzki”, „Gazeta Gdańska”, „Dzień Bydgoski”, „Dzień Kujawski” na m. listopad i grudzień 1931 r. potwierdzam.

_____ dnia _____

*) Nieostanowić przekreślić.

*) Nieostanowić przekreślić.

